

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/167/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202274
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:8822202274.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. D. E. XXX, XXX XX C. D. E., zastúpeného právnu zástupkyňou JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou, so sídlom Pestovateľská 2682/18, 974 09 Banská Bystrica, proti matke maloletého dieťaťa: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom H. XXXX/XX, XXX XX G. G., zastúpenej právnu zástupkyňou JUDr. Karínou Uhrínovou, advokátkou, so sídlom Nám. Š. Moyses 4, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o určenie otcovstva a o úpravu rodičovských práv a povinností a o návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa: I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13Pc/4/2023-277 zo dňa 13.03.2025 do výrokov o určení výživného, zročného výživného, zastavení konania o určenie zmeny priezviska maloletej a zamietnutí návrhu otca maloletej na udelenie súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska, v spojení s výrokom o trovách prvoinštančného konania, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o vyživovacej povinnosti otca, zročnom výživnom, o zastavení konania o určenie zmeny priezviska maloletej, o zamietnutí návrhu otca maloletej na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska a v súvisiacom výroku o trovách prvoinštančného konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie o určenie otcovstva zastavil a maloletú I. G., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že každý z rodičov je oprávnený ju zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach samostatne.

Samostatným výrokom rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej I. G. výživným vo výške 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 01.10.2022 a zročné výživné za obdobie od 01.10.2022 do 13.03.2025 na maloletú vo výške 2.450,- Eur povolil otcovi splácať v 50,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, a to pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenie ktorejkoľvek z nich.

Konanie o určenie zmeny priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“ zastavil.

Návrh otca maloletej na udelenie mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska podľa návrhu zamietol.

O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu týchto trov.

V odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na návrh navrhovateľa, vyjadrenie matky, Správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.08.2023, zo dňa 19.02.2024, Správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 24.11.2023, vyjadrenia rodičov maloletej, Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 23.09.2024 a po vykonanom dokazovaní za aplikácie ust. § 109 CMP v spojení s ust. § 35, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s ust. § 11 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z.z. rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia.

2. V priebehu konania pred okresným súdom došlo k určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov maloletej, o čom rodičia predložili súdu dôkaz, a to rodný list maloletého dieťaťa, preto za aplikácie ust. § 109 CMP bolo konanie o určení otcovstva zastavené.

3. Podľa vykonaného dokazovania a prednesov účastníkov konania, najmä rodičov maloletého dieťaťa, odporúčania kolízneho opatrovníka, okresný súd mal za preukázané, že medzi rodičmi maloletej I. došlo k dohode ohľadne zverenia do osobnej starostlivosti matky, preto okresný súd takémuto návrhu vyhovel, maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a za súhlasu oboch rodičov rozhodol o tom, že ju budú zastupovať obaja. Pretože dohoda medzi rodičmi ohľadne vzájomného styku otca s maloletou sa javila ako možná, ktorú obaja rodičia, prítomní na pojednávaní, deklarovali, okresný súd o tejto otázke podľa návrhu rodičov maloletej nerozhodol.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že spornou sa stala otázka ohľadne počiatku vzniku vyživovacej povinnosti a výšky výživného.

5. Súd prvej inštancie poukázal na základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, a to okolnosti na strane oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane povinného s tým, že v určitých prípadoch je potrebné vychádzať z princípu potenciality príjmov, teda nielen to, čo povinný skutočne zarobil, ale aj čo je objektívne možné, aby zarobil vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, či situáciu na pracovnom trhu.

6. Z dôvodu, že povinný z výživného, a to otec maloletej, svoj príjem jednoznačným spôsobom nepreukázal a z jeho tvrdenia vyplynulo, že je stále hlásený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a jeho jediným príjmom je pracovná činnosť na dohodu, kde pracuje ako taxikár len s tvrdým približným príjmom, podľa názoru okresného súdu bolo potrebné aplikovať na daný prípad princíp potenciality príjmu.

7. Pre zabezpečenie vyživovacej povinnosti maloletej a spravodlivého usporiadania vzťahov ohľadne výživného bolo potrebné vychádzať z určení počiatku vyživovacej povinnosti od podania návrhu, t.j. 14.10.2022, avšak len z praktických dôvodov okresný súd pristúpil k tomu, že vyživovaciu povinnosť, jej počiatok, určil dňom 01.10.2022. Nemala oporu v žiadnom právnom predpise skutočnosť, že by vyživovacia povinnosť mala byť určená od iného dátumu, okrem zákonne predpokladaných počiatkov pre vznik vyživovacej povinnosti, pričom takýmto dátumom nie je ani dátum, kedy došlo k súhlasnému vyhláseniu rodičov ohľadne otcovstva k maloletému dieťaťu.

8. Maloletej doposiaľ nebolo určené výživné, toto otec dobrovoľne neplnil. Vo veci bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým dočasne bola otcovi maloletej uložená povinnosť platiť výživné v rozsahu 90,- Eur mesačne. Potreby maloletej boli preukázané v rozsahu bežného charakteru, tvoriace základné životné potreby maloletého dieťaťa v jeho veku. Nebolo preukázané, že by maloletá mala nejaké zvýšené náklady, čo sa týka zdravotného stavu, ak je zdravá, navštevuje pediatrickú ambulanciu. Okresný súd poukázal na vyjadrenie matky maloletej, ktorá uviedla výdavky pre maloletú mesačne v sume 260,- Eur, ktoré pozostávajú zo sumy 100,- Eur na stravu, 10,- Eur za plienky, drogéria a hygienické potreby 20,- Eur, oblečenie 30,- Eur, interaktívne hračky, knihy a športové potreby 15,- Eur, lieky a vitamíny, lekárska starostlivosť 15,- Eur, pomerná časť nákladov na bývanie 50,- Eur, voľnočasové aktivity 15,- Eur. Príjem matky predstavoval sumu 533,30 Eur, matka je na rodičovskej dovolenke a výška rodičovského príspevku je 473,30 Eur, rodinné prídavky vo výške 60,- Eur. Výdavky matky podľa jej vyjadrenia predstavovali 270,- Eur, má stredoškolské vzdelanie s maturitou, má opatrovateľský kurz. Z vyjadrenia navrhovateľa bolo zistené, že od februára roku 2024 sa zdržiava na Slovensku, hľadá si prácu, je evidovaný na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný, uchádzač

o zamestnanie, býva u svojej matky. Podľa jeho vyjadrenia mesačné náklady predstavujú nájomné 100,- Eur, energie 30,- Eur, telefón 20,- Eur, strava 200,- Eur, drogéria 40,- Eur, režijné náklady na motorové vozidlo 50,- Eur mesačne. V súčasnosti pracuje na dohodu ako taxikár s tým, že si prenajíma auto, za ktoré platí 0,10 Eur za km, vzdelaním je grafik, t.j. má strednú školu s maturitou, v tomto odbore nikdy nepracoval, jeho zdravotný stav je veľmi dobrý, nemá žiadne zdravotné obmedzenie vo vzťahu k pracovnej činnosti.

9. Z dôvodu, že otec maloletej ako povinný z výživného svoj príjem jednoznačným spôsobom nepreukázal, je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a jeho jediným príjmom je pracovná činnosť na dohodu, kedy pracuje ako taxikár len s tvrdým približným príjmom, okresný súd aplikoval princíp potenciality príjmu, keď je v reálnych možnostiach otca maloletej dosahovať priemerný zárobok vo výške minimálnej mzdy, ktorý predstavoval ku dňu rozhodnutia okresného súdu sumu 816,- Eur v hrubom vyjadrení a v čistom sumu 669,- Eur. Zohľadnil vzdelanie otca s maturitou, jeho pracovné skúsenosti v rôznych pracovných oblastiach, ako aj možnosť pracovného zaradenia a aj zárobku, keď pracoval v Nemecku ako elektrikár alebo pomocný elektrikár a najmä 6 rokov pracoval ako montér vzduchotechniky do rôznych bytových kancelárskych priestorov, rôznych hál a podobne. Okresný súd vychádzal z príjmu v čistom 669,- Eur, prihladol k tomu, že otec maloletej svoje výdavky bližšie nepreukázal a vo výsledku určil výživné na maloletú v rozsahu 100,- Eur, za akceptovania aj metodiky pre určenie výživného pre maloleté deti.

Zameškané výživné za obdobie od 01.10.2022 do 13.03.2025, t.j. do dňa rozhodnutia okresného súdu, bolo určené v sume 2.450,- Eur, ktoré bolo povolené otcovi splácať v 50,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným. Išlo o zameškané výživné za obdobie od októbra 2022 vo výške 100,- Eur až do septembra 2024, pričom od 15.10.2024 existovalo právoplatné rozhodnutie, ktoré je vykonateľné, podľa ktorého otec bol povinný platiť výživné vo výške 90,- Eur, t.j. zročné výživné za obdobie od 15.10.2024 do 13.03.2025 bolo mesačne vo výške 10,- Eur a tým spolu zročné výživné dosahovalo sumu 2.450,- Eur.

10. K otázke zmeny priezviska maloletého dieťaťa okresný súd uviedol, že táto je vecou dohody rodičov maloletého dieťaťa, a ak k ich dohode nedôjde, môže byť podaný návrh na súd na rozhodnutie v zmysle § 35 Zákona o rodine. Ak navrhovateľ žiadal o určenie zmeny priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“, tak takémuto návrhu okresný súd nemohol vyhovieť, pretože je tu nedostatok právomoci na strane súdu, aby vykonal zmenu priezviska, ak zákonom je určený orgán štátu, ktorý na takúto právomoc je povoláný. Okresný súd preto návrh na určenie zmeny priezviska maloletej I. zastavil. Ak sa otec maloletej – navrhovateľ domáhal udelenia mu súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska podľa návrhu, tak takéto návrhové konanie zo strany navrhovateľa nebolo správne, pretože sám vo svojej podanej žiadosti nie je nikým obmedzený a prípadné žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa môže podávať bez akejkoľvek intervencie zo strany súdu, preto okresný súd návrh, aby súd mu udelil súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa zamietol ako nedôvodný. Navrhovateľ sa mal domáhať udelenia súhlasu za druhého rodiča na podanie žiadosti, ktorú podá sám navrhovateľ a týka sa zmeny priezviska ich spoločného dieťaťa, avšak takéhoto návrhu sa navrhovateľ nedomáhal a pokiaľ išlo o návrhové konanie okresný súd nemohol vyvinúť svoju iniciatívu.

11. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ – otec maloletého dieťaťa, a to do výrokov o vyživovacej povinnosti, zročného výživného, zastavení konania o určenie zmeny priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“, ako aj zamietnutia návrhu otca maloletej na udelenie mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska v spojení so závislým výrokom o trovách prvoinštančného konania. Uviedol, že návrh na určenie otcovstva k maloletej podal z dôvodu, že matka nechcela uznať jeho otcovstvo k ich maloletej dcére. Navrhovateľ sa snažil nájsť matku maloletej, dohodnúť sa s ňou, čo nebolo možné, preto podal návrh. Navrhovateľovi po celé obdobie, ako sa rozišli s matkou maloletej, matka bránila v styku s maloletou, t.j. matka maloletej zapríčinila svojím konaním, že navrhovateľ od odchodu z ich spoločnej domácnosti maloletú I. nevidel, a preto si nemohol k maloletej I. vybudovať vzťah, aby ho vnímala ako otca. V roku 2020 - 2021 navrhovateľ vyplatil za matku maloletej dlh na výživnom jej matke p. G. za jej prvorodenú dcéru F. B., ktorá bola ako starej matke zverená do náhradnej starostlivosti, trovy trestného konania za jej uznanie za vinnú pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. K súhlasu matky maloletej, aby bol navrhovateľ ako otec zapísaný v rodnom liste maloletej I., došlo až na návrh otca a usmernenia okresného súdu

na pojednávaní dňa 07.05.2024 a napokon dňa 07.05.2024 bol navrhovateľ do rodného listu maloletej zapísaný ako otec a už v tom momente žiadal zmeniť priezvisko maloletej I. z „G.“ na „B.“.

K určenému výživnému otec maloletej namietal, že je nemajetný, na východnom Slovensku nemá žiadnu možnosť zárobku. Výživné malo byť určené až dňom 07.05.2024, kedy bol zapísaný na matrike do rodného listu maloletej a nie dňom podania návrhu, naviac, keď nie z viny otca maloletej I. nebolo určené výživné, ale z príčin matky maloletej, ktorá ho bezdôvodne odmietala zapísať do rodného listu. Poukázal na mesačné výdavky, nájom 100,- Eur, energie 50,- Eur, telefón 20,- Eur, strava 200,- Eur, drogéria 40,- Eur, režijné náklady 50,- Eur, nevlastní hnutelné ani nehnuteľné veci, intenzívne si hľadá zamestnanie, od 14. februára 2024 bol evidovaný na úrade práce, pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa SHS-VT s.r.o., so sídlom Lúčna 821/9, 093 01 Vranov nad Topľou. Žiadal určiť výživné na maloletú I. v sume 50,- Eur mesačne od 07.05.2024, kedy došlo súhlasným vyhlásením oboch rodičov k určeniu otcovstva k maloletej I., a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej I..

13. V ďalšej časti odvolania otec maloletej uviedol, že na pojednávaní, konanom dňa 27.06.2024, rozšíril návrh o určenie priezviska maloletej I. z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“, pričom okresný súd mu uložil upresniť predmetný návrh a dôvody. Navrhovateľ poukázal na úpravu zákona č. 300/1993 Z. z. a Zákon o rodine. Z dôvodu, že matka maloletej odmietla dať súhlas k zmene priezviska maloletej, tak otec v konaní žiadal, aby súd určil zmenu priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“. Na pojednávaní konanom dňa 13.03.2025 návrhom navrhovateľ žiadal určiť zmenu priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“ a nahradiť prejav vôle matky maloletej. Otec maloletej poukázal na ust. § 6 ods. 1, § 8, § 11 ods. 3 zákona o mene a priezvisku a navrhol v napadnutých výrokových častiach rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 360 ods. 1 písm. f), h) CSP.

14. K odvolaniu otca maloletej sa vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 04.06.2025. Navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokových častiach potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že maloletá je vo veku 3,5 roka, nenavštevuje zatiaľ žiadne zariadenie, matka maloletej má výdavky na hygienické potreby, drogériu, oblečenie, lieky, hračky, voľnočasové aktivity, pričom okresným súdom určené výživné nedosahuje ani životné minimum pre nezaopatrené dieťa, ktoré je momentálne vo výške 125,11 Eur. Maloletá vo svojom veku je plne odkázané na vyživovaciu povinnosť zo strany svojich rodičov. Vzhľadom k pomerom na strane otca ako povinného rodiča, jeho kvalifikáciu, odbornosť, zdravotný stav, zručnosti, je schopný uhrádzať okresným súdom určené výživné. Vyživovacia povinnosť nemôže byť len na ťarchu matky, ktorá zabezpečuje každodennú osobnú starostlivosť o dieťa. Otec podal návrh dňa 14.10.2022, kedy už v tomto čase rodičia nežili v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodárili, preto, ak spoločne nezabezpečovali výchovu a výživu dieťaťa, bol správne určený začiatok vzniku vyživovacej povinnosti pre otca maloletej dňom 01.10.2022, ako aj zameškané výživné. K priezvisku maloletej kolízny opatrovník uviedol, že súd nemá právomoc rozhodovať o zmene priezviska a otec sa mal domáhať udelenia súhlasu za druhého rodiča na zmenu priezviska ich spoločného maloletého dieťaťa.

15. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa sa vyjadrila matka, ktorá žiadala rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokových častiach potvrdiť ako vecne správny. Poukázala na odseky 37. a 38. odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s odsekmi 41. a 42.. V konaní pred okresným súdom otec maloletej nepreukázal výšku svojho mesačného príjmu, ktorý dosahuje brigádnickou činnosťou, neuviedol dôvody, ktoré by mu znemožňovali pracovať. Niet dôvodu, pokiaľ nie je práca v mieste trvalého bydliska otca, aby nezmenil miesto za účelom vykonávania práce, s poukazom aj na jeho pracovné skúsenosti, ktoré uviedol okresný súd v odseku 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Matka má na maloletú mesačne výdavky 260,- Eur a voči okresným súdom určenému výživnému 100,- Eur mesačne sa neodvolala. Otec sa na výchove a výžive maloletej žiadnym spôsobom nepodieľa, všetky náklady hradí výlučne matka, ktorá naviac si plní aj osobnú starostlivosť o maloletú. V styku s maloletou otcovi nebráni, avšak otec reálne o styk s maloletou neprejavil záujem. Okresný súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi správne podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. odo dňa začatia súdneho konania a matka si výživné uplatnila len od podania návrhu otca. Nie je namieste odvolací dôvod otca maloletej, že vyživovacia povinnosť mala byť určená od 07.05.2024, kedy bolo otcovstvo navrhovateľa určené súhlasným vyjadrením rodičov.

K odvolaniu otca o zmene priezviska maloletej matka uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom okresného súdu, so závermi v odseku 46. odôvodnenia, keď bolo konštatované, že súd nemá oprávnenie zmeniť priezvisko maloletej, keďže o tom rozhoduje iný štátny orgán. Vecne správne bol zamietnutý aj návrh

otca na udelení mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej „B.“ s poukazom na odsek 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu.

16. K vyjadreniam matky a kolízneho opatrovníka sa vyjadril otec maloletej, ktorý zotrval na podanom odvolaní. Zdôraznil, že poukázal na svoj minimálny príjem, aj napriek tomu okresný súd určil výživné 100,- Eur mesačne. Ani matka ani kolízny opatrovník nezobrali do úvahy to, že ako otec bol zapísaný v rodnom liste len na základe toho, že vyvolal súdne konanie. Nevie doposiaľ, kde matka s maloletou I. býva. Kolízny opatrovník zastupuje maloleté dieťa a nie matku, preto nemôže byť ovplyvňovaný názormi matky maloletého dieťaťa. I po rozsudku okresného súdu sa otec márne domáhal kontaktu s maloletou dcérou. Na súdnom pojednávaní sa domáhal, aby súd nahradil prejav vôle matky na zmenu priezviska, pričom samotný nesúhlas matky s touto zmenou svedčí o negatívnom prístupe k otcovi maloletého dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa zotrval na odvolacom návrhu.

17. Kolízny opatrovník v podaní zo dňa 26.06.2025 k vyjadreniam rodičov maloletej uviedol, že zotrváva na svojom pôvodnom vyjadrení.

18. Do momentu konania rozhodovania krajským súdom ďalšie podania nenasledovali.

19. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou na to oprávnenou, a to otcom maloletého dieťaťa – navrhovateľom postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP a contrario v spojení s ust. § 107 CMP posúdil napadnutý rozsudok okresného súdu a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za akceptovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol v napadnutých výrokoch o vyživovacej povinnosti otca, zročnom výživnom, o zastavení konania o určenie zmeny priezviska maloletej, o zamietnutí návrhu otca maloletej na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska a vo výroku o trovách prvoinštančného konania potvrdený ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie za aplikácie ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

20. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané navrhovateľom – otcom maloletého dieťaťa, bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/167/2025-358 zo dňa 26.09.2025, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 29.09.2025 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

21. Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o vyživovacej povinnosti navrhovateľa – otca voči maloletej a o zročnom výživnom, vo výrokoch o zastavení konania o určenie zmeny priezviska maloletej, zamietnutí návrhu otca maloletej na udelenie mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej.

22. V odvolaní navrhovateľ poukazoval na to, že ako sa rozišiel s matkou maloletej, táto mu bránila v styku s maloletou, preto poprel tvrdenia matky, že by nejvil záujem o maloletú. Poukázal na to, že v rokoch 2020 – 2021 vyplatil za matku maloletej dlh na výživnom jej matke p. J. G. za jej prvorodenú dcéru F. B., ktorej bola ako starej matke zverená do náhradnej starostlivosti, spolu s trovami trestného konania. Otec maloletej mal za to, že výživné nemá byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča, pričom až dňom 07.05.2024, kedy bol ako otec zapísaný na matrike do rodného listu maloletej, by mal platiť výživné a nie dňom podania návrhu o určenie otcovstva. Poukázal na svoje výdavky, ako aj, že je nemajetný, intenzívne si hľadá zamestnanie, preto žiadal určiť výživné na maloletú I. v sume 50,- Eur mesačne od 07.05.2024, kedy došlo súhlasným vyhlásením oboch rodičov k určenie otcovstva k maloletej I.. V ďalšej časti odvolania poukázal na to, že na pojednávaní konanom dňa 27.06.2024, na Okresnom súde Banská Bystrica rozšíril svoj návrh o určenie priezviska maloletej z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“ a žiadal nahradit' prejav vôle matky maloletej, pretože nedala súhlas na túto zmenu priezviska za aplikácie ust. § 35 Zákona o rodine, zákona č. 300/1993 Z. z.. Otec maloletej mal za to, že neboli splnené podmienky na zastavenie konania o určenie zmeny priezviska maloletej a ani na zamietnutie návrhu otca maloletej na udelenie mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska.

Žiadal v napadnutých výrokoch rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie podľa § 360 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

23. K odvolaniu navrhovateľa – otca maloletej, jeho rozsahu a odvolacích dôvodov krajský súd poukazuje na ust. § 105 písm. b) CMP, podľa ktorého konanie o určenie otcovstva, je konaním vo veci určenia rodičovstva. Dané konanie vyvolané na základe návrhu navrhovateľa o určenie otcovstva k maloletej je v zmysle ust. § 107 CMP návrhovým konaním, v ktorom dispozičné oprávnenia sú na navrhovateľovi. V priebehu konania pred okresným súdom došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, o čom rodičia predložili dôkaz, a to rodný list maloletého dieťaťa, na základe čoho okresný súd prvým výrokom rozsudku konanie o určenie otcovstva zastavil (§ 109 CMP). Na základe dohody rodičov maloletej, bola maloletá I. zverená do osobnej starostlivosti matky podľa druhého výroku rozsudku s tým, že obidvaja rodičia ju budú zastupovať.

24. Podľa § 110 CMP s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

25. Za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia v spojení s vecne správnym skutkovým zistením okresným súdom bol zákonný postup súdu prvej inštancie, pretože s konaním o určenie otcovstva je obligatórne spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa. Účelom tohto spojenia je zaistenie okamžitého plnenia povinností otca. Okresný súd vecne správne po zastavení konania o určenie otcovstva pokračoval v konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletej a o výžive maloletého dieťaťa, t.j. o úprave pomerov k maloletemu dieťaťu. Vzhľadom k uvedenému obligatórnemu spojeniu konania o určenie otcovstva s konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého dieťaťa, správne okresný súd určil výživné a zameškané výživné od podania návrhu navrhovateľom na určenie otcovstva k maloletemu dieťaťu. Nebola preto relevantná odvolacia námietka navrhovateľa – otca maloletej, že výživné a zameškané výživné malo byť určené od dátumu súhlasného vyhlásenia oboch rodičov o určenie otcovstva pred príslušnou matrikou, t.j. odo dňa 07.05.2024.

26. Vecne správne bola určená aj výška vyživovacej povinnosti otcovi maloletej v sume 100,- Eur mesačne, keď bolo prihliadané na vek maloletej, jej potreby a potenciálne schopnosti a možnosti otca maloletej. V priebehu konania už uznesením okresného súdu č.k. 13Pc/4/2023-215 zo dňa 15. októbra 2024 v spojení s uznesením krajského súdu sp.zn. 15CoP/219/2024 zo dňa 09. januára 2025 nariadením neodkladného opatrenia bola navrhovateľovi – otcovi maloletej uložená povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej v sume 90,- Eur mesačne, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Týmto neodkladným opatrením bola uložená vyživovacia povinnosť otcovi len v nevyhnutnom rozsahu v zmysle § 366 CMP. Ak napadnutým rozsudkom okresný súd určil výživné vo výške 100,- Eur mesačne, tak toto rozhodne nemôže byť výživným, ktoré by malo predstavovať existenčný problém navrhovateľa – otca ako povinného rodiča maloletej. Matkou maloletej boli preukázané výdavky na maloletú mesačne v sume 260,- Eur, výdavky matky maloletej mesačne dosahujú sumu 270,- Eur.

27. Okresný súd pri určení výšky výživného vychádzal z kritérií vyjadrených v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. keď prihliadol na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa ako oprávneného a súčasne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Okresný súd aplikoval princíp potenciality príjmu u otca maloletej, keď jeho priemerný zárobok môže dosahovať výšku minimálnej mzdy v sume 816,- Eur v hrubom, v čistom vyjadrení 669,- Eur mesačne. Opätovne navrhovateľ – otec maloletej v odvolaní poukazoval na výdavky, nájom 100,- Eur, energia 50,- Eur, telefón 20,- Eur, strava 200,- Eur, drogéria 40,- Eur, režijné náklady 50,- Eur, ktoré zohľadňoval okresný súd s poukazom aj na odsek 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Pokiaľ uviedol, že si hľadá zamestnanie, a to intenzívne, jeho príjmy v súčasnej dobe sú minimálne a pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa SHS-VT s.r.o., so sídlom Vranov nad Topľou a súdu nepreukázal výšku svojho príjmu a nevysvetlil, z akých prostriedkov hradí svoje výdavky, potom bolo namieste vychádzať z potenciality príjmu u navrhovateľa – otca maloletej. Otec maloletej má stredoškolské vzdelanie s maturitou, absolvoval štúdium ako grafik, v ktorom odbore nikdy nepracoval, má však pracovné skúsenosti z rôznych pracovných oblastí, najmä z práce v logistických firmách, či v skladoch, pracoval aj ako súkromný podnikateľ na základe živnostenského listu, pracoval ako elektrikár alebo pomocný elektrikár v Nemecku, 6 rokov pracoval ako montér vzduchotechniky do rôznych bytových a kancelárskych priestorov. Ak nepreukázal okresnému súdu výšku svojho príjmu s tým, že si hľadá prácu a je evidovaný

na príslušnom úrade práce ako nezamestnaný, uchádzač o zamestnanie, tak s poukazom k jeho schopnostiam, možnostiam, zdravotnému stavu, pri jeho vyživovacej povinnosti, ktorá je primárnou zákonnou povinnosťou voči maloletej, boli splnené podmienky, aby určená vyživovacia povinnosť navrhovateľovi – otcovi maloletej vychádzala z okresným súdom ustáleného potencionálneho príjmu navrhovateľa mesačne v čistom vyjadrení 669,- Eur. U navrhovateľa – otca maloletej nebola zistená iná vyživovacia povinnosť.

28. Krajský súd zdôrazňuje, že navrhovateľ – otec maloletej je povinný vyvinúť maximálne úsilie k tomu, aby si plnil svoju vyživovaciu povinnosť, v čo najvyššej miere. Neboli zistené dôvody k vyhovneniu odvolaciemu návrhu navrhovateľa – otca maloletej na určenie výživného v sume 50,- Eur mesačne, pretože rozsudok okresného súdu bol vecne správny vo výroku o vyživovacej povinnosti otca maloletej a zročného výživného. Krajský súd dodáva, že vecne správne určená vyživovacia povinnosť navrhovateľovi – otcovi maloletej zohľadňovala aj výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletú a nevybočovala ani z Metodiky výpočtu výživného v Slovenskej republike, ktorá má odporúčací charakter, pri výške potencionálneho príjmu navrhovateľa – otca maloletej v čistom mesačne 669,- Eur, veku dieťaťa X roky (k dátumu rozhodnutia odvolacieho súdu), t.j. životná etapa predškolského veku dieťaťa, kedy na jedno dieťa výživné z čistého príjmu povinného rodiča má predstavovať 18 % (cca 120,- Eur mesačne). Ak otec maloletej v odvolaní namietal, že platil za matku maloletej výživné na iné jej dieťa, prípadne iné dlhy, uvedené nemohlo zasiahnuť do vyživovacej povinnosti otca k maloletej l..

29. K výrokom, ktorými okresný súd konanie o určenie zmeny priezviska maloletej I. zastavil a návrh otca maloletej na udelenie mu súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska zamietol, napadnutých odvolaním otca maloletej, sa krajský súd oboznámil s obsahom spisového materiálu, z ktorého vyplynulo, že otec maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní konanom dňa 27.06.2024 okrem iného uplatnil návrh, ktorým žiadal, aby súd určil, resp. zmenil priezvisko maloletej na „B.“. Súčasne na tomto pojednávaní okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým uložil navrhovateľovi – otcovi maloletej predložiť návrh na zmenu priezviska maloletej. Podaním zo dňa 22.07.2024 navrhovateľ – otec maloletej doručil okresnému súdu návrh o určenie otcovstva, o úpravu rodičovských práv a povinností, ako aj návrh na zmenu priezviska, ktorým sa domáhal určenia zmeny priezviska maloletej I., a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“, ako aj udeliť navrhovateľovi súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska.

30. Podľa ust. § 11 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj

- a) písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať,
- b) právoplatné rozhodnutie súdu o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony druhého rodiča, ak bolo takéto rozhodnutie vydané.

31. Krajský súd považoval za potrebné opätovne v odôvodnení svojho rozsudku uviesť vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Medzi rodičmi maloletej nastala nezhoda v priezvisku maloletého dieťaťa, keď otec maloletej žiadal zmeniť priezvisko, a to z priezviska „G.“ na priezvisko „B.“, s ktorým návrhom nesúhlasila matka maloletého dieťaťa. Išlo o situáciu v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine, kedy v prípade nezahody rodičov o záležitostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa rozhoduje v podstatných veciach na návrh niektorého z rodičov súd. Súdna prax určila, že za podstatné záležitosti sa považuje aj zmena mena, či priezviska maloletého. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa patrí k právam oboch rodičov a k jeho zmene môže dôjsť len zákonným spôsobom. V prípade nedosiahnutia dohody rodičov na zmene priezviska maloletého dieťaťa, môže súd za podania návrhu za účelom nahradenia súhlasu nesúhlasiaceho rodiča, udeliť súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, ak sú na zmenu priezviska dieťaťa, o ktorej zmene rozhoduje príslušný štátny orgán podľa osobitného zákona, závažné dôvody.

Vzhľadom k zneniu vyššie citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že súd neurčuje zmenu priezviska maloletého dieťaťa, pretože v prípade nezahody rodičov maloletého dieťaťa sa udeľuje rodičovi súhlas za druhého rodiča na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Vzhľadom k návrhovému konaniu a dispozícii s návrhom výlučne zo strany navrhovateľa, súd nemá právomoc určiť zmenu priezviska, keďže túto v zmysle zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku má určený úrad,

a preto, ak okresný súd samostatným výrokom konanie o určenie zmeny priezviska maloletej zastavil, tak rozhodol správne pre nedostatok podmienky konania (§ 9 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s § 9 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku).

32. Správny bol postup okresného súdu, pokiaľ samostatným výrokom zamietol návrh otca maloletej, ktorým sa domáhal udelenia súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej, ak v zmysle ust. § 11 ods. 3 písm. a) zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku navrhovateľ – otec maloletej k podaniu žiadosti nepotrebuje súhlas súdu. Návrhom vo veci samej sa mal domáhať udelenia súhlasu za matku maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska, ako to vyžaduje ust. § 11 ods. 3 písm. a) zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku. Ako bolo uvedené vyššie, vzhľadom k návrhovému konaniu a skutočnosti, že návrhom disponuje navrhovateľ – otec maloletej, nebolo možné, aby okresný súd a ani odvolací súd iniciatívne vstúpili do podaného návrhu navrhovateľa – otca maloletej, ale bolo potrebné ho posúdiť, či je možné takémuto návrhu vyhovieť, resp. nie, k čomu správne dospel okresný súd, ak samostatným výrokom návrh otca maloletej, ktorým sa domáhal udelenia súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej, zamietol. Nebolo namieste, aby okresný súd (odvolací súd) modifikoval navrhovateľom – otcom maloletej podaný návrh tak, aby bol spôsobilý na prejednanie a rozhodnutie, pretože takýmto postupom by zasahoval do dispozičného oprávnenia navrhovateľa navyše právne zastúpeného.

33. Na základe vyššie uvedených zhodnotení krajský súd nezistil nesprávne skutkové zistenia ani nesprávne právne posúdenie veci, preto rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 2 CSP. V podrobnostiach krajský súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu viažuce sa k napadnutým výrokovým častiam, s ktorým sa stotožňuje. Súvisiaci výrok o trovách prvoinštančného konania bol rovnako potvrdený ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o týchto trovách v zmysle ust. § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.